

A close-up photograph of a violin and an open book of musical notation. The violin is positioned diagonally across the frame, with its body and f-hole clearly visible. The book is open, showing several pages of musical notation with staves and notes. The background is a textured, light-colored surface.

В.Ф.Черкасов

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА
МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ**

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА 8

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ
ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК. ІІ ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ..... 13

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ І
ЗАРУБІЖНИХ СИСТЕМ МАСОВОГО МУЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ..... 21

2.1. Становлення і розвиток вітчизняної музичної освіти
в різні історичні періоди..... 21

2.2. Педагогічні ідеї українських музикантів-педагогів
кінця ХІХ – початку ХХ століття 47

2.3. Представники вітчизняної системи музично-
естетичного виховання молоді ХХ століття 59

2.4. Провідні педагогічні ідеї сучасних науковців у
галузі загальної музичної освіти на межі
ХХ – ХХІ століть 82

2.5. Європейські системи масового музичного
виховання..... 92

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

МУЗИЧНО-ОСВІТНЯ СИСТЕМА УКРАЇНИ
В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ..... 108

3.1. Періодизація музично-освітньої системи в Україні
в другій половині ХХ століття..... 108

3.2. Порівняльна характеристика шкільних програм з
музично-естетичного виховання молоді другої половини
ХХ століття..... 119

3.3. Характеристика шкільних програм з художньо-
естетичного виховання молоді на межі двох
тисячоліть 131

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

МЕТА Й ЗАВДАННЯ, ЗМІСТ ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ

ОСВІТИ	149
4.1. Мета загальної музичної освіти.....	149
4.2. Основні завдання в галузі художньо-естетичного виховання молоді.....	153
4.3. Зміст загальної музичної освіти.....	155

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V

УРОК МУЗИКИ В СУЧАСНІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ

ШКОЛІ	165
5.1. Урок музики як основна форма організації навчально-виховного процесу.....	165
5.2. Специфічні особливості уроку музики.....	169
5.3. Класифікація уроків музики.....	174
5.4. Сценарій уроку, його складові та структурні компоненти. План-конспект уроку музики.....	185

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI

ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ

В СУЧАСНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ

ЗАКЛАДАХ	194
6.1. Порівняльна характеристика різних підходів до визначення принципів музичного навчання.....	194
6.2. Принципи музичного навчання.....	200
6.3. Інтерактивні методи музичного навчання.....	211

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VII

СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІ

ТЕХНОЛОГІЇ	236
7.1. Аналіз феномена «музично-педагогічні технології».....	236
7.2. Сприймання музики.....	239
7.3. Вокально-хорова робота.....	250
7.3.1. Розспівування класу.....	262
7.3.2. Робота над шкільним пісенним репертуаром....	266

7.4. Музично-теоретична підготовка.....	274
7.5. Імпровізація.....	279
7.6. Гра на музичних інструментах.....	287
7.7. Музично-пластична діяльність.....	291

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VIII

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МУЗИКИ

В 1–2 КЛАСАХ.....	298
8.1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 1–2 класів.....	298
8.2. Виявлення рівня розвитку індивідуальних музичних здібностей дітей.....	306
8.3. Формування навичок сприймання творів музичного мистецтва.....	309
8.4. Вокально-хорове виховання учнів 1–2 класів і розвиток музично-слухових уявлень.....	327
8.5. Вивчення основ нотної грамоти.....	331
8.6. Музично-пластична діяльність і розвиток чуття ритму в молодших школярів.....	335

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IX

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МУЗИКИ

В 3–4 КЛАСАХ.....	339
9.1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 3–4 класів.....	339
9.2. Формування вокально-хорових навичок учнів у процесі роботи над шкільним пісенним репертуаром....	344
9.3 Робота вчителя над удосконаленням навичок сприймання музики.....	348
9.4. Музично-ритмічні рухи та музично-пластичне інтонування на уроках музики в 3–4 класах.....	369

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ X

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

В 5–6 КЛАСАХ.....	373
10.1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 5–6 класів.....	373

10.2. Удосконалення вокально-хорових навичок учнів на уроках музичного мистецтва.....	381
10.3. Підходи до реалізації змісту шкільної програми зі слухання музики.....	385
10.4. Музично-теоретична підготовка учнів 5–6 класів	398

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ XI

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В 7–8 КЛАСАХ.....

11.1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 7–8 класів.....	403
11.2. Проблеми вокально-хорового виховання підлітків на уроках музичного мистецтва.....	410
11.3. Поглиблення знань, формування вмінь і навичок у галузі сприймання музики.....	413
11.4. Музично-теоретична підготовка учнів середніх класів	433

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ XII

ЗМІСТ Й ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗАКЛАСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ

ЗАКЛАДІВ	438
12.1. Масові форми роботи з художньо-естетичного виховання молоді.....	438
12.2. Гурткові форми позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.....	451
12.2.1. Хорові колективи	451
12.2.2. Оркестрові колективи	456
12.2.3. Гуртки сольного співу	460
12.2.4. Фольклорні ансамблі та ансамблі народної музики.....	464
12.2.5. Індивідуальне навчання гри на музичних інструментах	467

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ XIII

КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ ХУДОЖНЬО-

ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЗА РУБЕЖЕМ	473
13.1. Музика в системі шкільної освіти країн Західної Європи	473
13.2. Система шкільної музичної освіти в Австралії, США, Японії.....	490
13.3. Загальна музична освіта в скандинавських країнах	497
ПІСЛЯМОВА	504
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК	506